

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Brage-Snak om Græske og Nordiske Myther og Oldsagn for Damer og Herrer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Brage-Snak om Græske og Nordiske Myther og Oldsagn for Damer og Herrer", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 66. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1844_791A-txt-shoot-idm3057.pdf (tilgået 16. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

V.

Leto-Børnene og Niobe.

Jeg var nok sidst lidt uartig mod *Damerne*, men jeg kan ikke ret huske, hvad jeg sagde, og derfor haaber jeg ogsaa, at *Damerne* har glemt det, eller vil dog undskylde det med *Dunsterne* af det store *Miød-Bryggeri* under *Ygdrasil*, som jeg var saa indtaget af, at i det Øieblik regnede jeg alle *Muserne* for ingen Ting, ligesom de unge *Studenter* i et godt *Lag*, naar det gaaer over *Midnat*; men ligesaa lidt som det dog kan være *Deres Alvor*, ligesaa lidt var det heller mit, for jeg har ikke glemt, hvordan det gik den gamle *Skjald Thamyris*, som bildte sig ind, han kunde *overdøve* *Muserne*, men blev saa slaaet med *Blindhed*, som er den naturlige Straf, det *Skønne* giver sine *Foragtere*. Min Mening var da egentlig kun den, at ligesom *Nordens Kæmper* naturligviis kunde grave en *dybere Brønd* end *Grækernes Pegasos* kunde træde op under sine *Fødder*, saaledes kan, naar man seer paa *Høiden* og paa *Kræfterne*, hverken *Muserne* eller deres *Moder* maale sig med *Mimer*, hvad de, som *Damer*, heller ingen *Skam* har af, da det tvertimod vilde klæde Dem gruelig, om de var saa jettehøie og bredskuldrede som den gamle *Miød-Brygger*, og det følger af sig selv, at vilde han maale sig med dem, enten i *Smukhed*, *Smag*, eller *Sang-Stemme*, da blev han til *Latter*. Sagen er da igrunden her som allevegne, at *Ordsproget* har *Ret*: der er ikke bedre *Mennesker* til end *Mandfolk* og *Fruentimmer*, saa det gjælder kun 68om, at de lærer ret at forstaae hverandre, og at indsee, de er i alle *Maader* hinanden uundværlige, saa, uden *Damer*, var *Verden* enten tom og øde eller dog kold og stiv, og uden *Herrer* var den ensformig og beklemt, kortlivet og værgeløs. Om dette *Tvillings-Mærke* paa *Menneske-Naturen* tvivler i det *Hele* heller *Ingen*, men naar man deraf slutter, at der ogsaa til en rigtig *Høresal* hører baade *Damer* og *Herrer*, da maa man dog alt høre *Indvendinger*, og bliver *Talen* om *Anskuelser* og *Lære-Bygninger*, da vil de lærde *Herrer* vel ikke ganske udelukke *Damerne*, som jo alle *Følelser* i *Grunden* er, men her opdager man dog ret den dybt indgroede *Fordom*, at man kan føre et meget godt *Huus* blot med *Slavinder*, og det ikke engang hvide, men kulsorte. Ved disse "Sorte" mener jeg naturligviis alle de mørke *Skikkelser*, som baade indvortes og udvortes stige op af *Styx*, af det store og det lille *Blækhorn*, og befolke, som sorte *Slaver* og *Slavinder*, alle vore *Lære-Bygninger*, hvori *Bygmesteren* sidder som en *Sultan* paa sin *Throne*, og uddeler til den ene *Side Prygl* og *Gift*, og til den anden *Gunst* og *Gave*, uden at man kan see, hvad enten *Herrer* eller *Damer* for *Resten* er til og har at betyde. Det Samme vilde naturligviis være *Tilfældet*, hvis en lærd *Dame* med lignende *Tankegang* stod for *Bygningen*, kun at hun blev regierende *Sultaninde*, og ganske er ikke selv *Damerne* frie for den slemme *Fordom*, at det kan være ret godt at have *Slaver*, skjøndt de rigtignok, saavidt jeg har mærket, vil heller have de *Hvide* end de *Sorte*, og behandler sædvanlig deres *Slaver* bedre end *Herrerne*, saa de veed ikke *Andet*, end de er frie, ja, drømmer endog tit, at de er *Herrer* i *Huset*.

Men - *Damerne* veed vist slet ikke, hvor jeg vil hen i *Aften*, og jeg veed det knap selv, men jeg har gjort den *Erøfaring*, at naar man vil sige *Noget*, der er *Liv* i, da maa man bære sig ad ligesom *Damerne*, og rask lukke *Munden* op, og derfor skynder jeg mig at lukke min op med det *Første*, det *Bedste*, der vil falde mig ind, og naar jeg saa, under *Talens Løb*, faaer *Øie* paa *Noget*, som er værd at see, da bryder jeg mig ikke om at gjøre hvad man kalder et *halsbrækkende Spring* fra det *Kiedelige* til det *Morsomme*, og saaledes seer jeg nu en smuk *Grækerinde* med et *Par* deilige *Tvillinger*, som jeg tænker, det kan fornøie baade *Damer* og *Herrer* at gjøre lidt nærmere *Bekjendtskab* med, og saa kan vi med det Samme faae at see, om det er sandt, hvad der faldt mig ind, at i *Grunden* holder dog ikke blot *Herrerne* mest af *Damerne*, men *Damerne* ogsaa mest af *Herrerne*!

Herrerne giætter nu vist allerede, at jeg mener *Leto* med *Tvillingerne Apollo* og *Artemis*, og det er et stort *Spørgsmaal*, om jeg kan sige *Dem* et *Ord*, de ikke veed, eller et *Navn*, de ikke kiender; men *Damerne* maa jeg dog strax give den lille *Oplysning*, at *Leto* eller rettere *Lito* er paa *Latin* blevet til det langtrukne *Latone*, og at *Artemis* er omskabt til *Diane*, som jeg aldrig gider sagt, fordi jeg derved altid tænker paa en *Jagthund*, og da hverken *Zeus* eller de *Lærde* har behandlet *Leto* smukt, hvormegen *Stads* de end gjorde ad hendes *Tvillinger*, maa jeg dog ogsaa berøre det *Græske Sagn*, at hun skulde egentlig have hjemme paa *Hyperboræernes Øe*, altsaa heroppe i *Norden*; thi vel klinger det latterligt om en *Græsk Gudinde*, men saameget er dog vist, at deraf kunde man lettest forklare sig baade at *Zeus* meget tidlig skilte sig fra denne sin første *Gemalinde*, og at de *Lærde* har rympet *Næse* ad hende, saa en lærd *Tydsker*, jeg talde med igaar, havde nær forskrækket mig med den afgjørende *Tone*, hvori han forsikkrede mig, at *Grækerne* aldrig havde sat *Leto* 70i nogen *Forbindelse* enten med "Naturen eller de moralske *Ideer*", men blot æret hende som *Moder* til *Apollo* og *Artemis*. Det hjalp imidlertid, at *Tydskeren* lagde *Eftertryk* paa *Ordet* "blot", for det hængde jeg mig saa ved, og sagde: ja, "de moralske *Ideer*" vil vi nu ikke tale om her, men hvad "Naturen"

angaaer, da maa dog den *Græske Aand* have forudsat en god Deel af *den hos Leto*; thi hun maatte aabenbar have en god Deel af *Menneske-Naturen blot* for at kunne være Moder til *Poesiens* og *Orakel-Svarenes* evigunge Lysgud, alle *Musers Pleiefader*, Lærer og Leder, og saa *tav* den lærde Tydsker; men for at De ikke skal tænke, jeg vil staae her og prale af det *herkuliske Arbeide* at have lukket Munden paa en *lærd Tydsker*, saa vil jeg betroee Dem, at han stod kun paa "*Papiret*", og den store Hemmelighed har jeg rigtig nok, uden at rose mig selv, opdaget, at titusinde lærde *Tydskere* og *Latinere*, som *kun* staae paa *Papiret*, kan ikke staae til Munds med en eneste *Dansker*, naar han *blot* tør lukke Munden op. Derfor blæser jeg nu ad Alt hvad der *blot* staaer paa *Papiret* om de *Græske Guder* og *Gudinder*, og staaer i ingen Forbindelse med "*Naturen*", som jeg baade veed, immer stod *Grækerne* for *Øie*, og som jeg endnu vissere veed, altid *ligner sig selv*, saa jeg slutter dristig, at *Apollo's* mythiske *Moder* var af samme Art som han, og maa følgelig svare til Alt hvad *Skjalden* føler, naar *Aanden* kommer over ham, og ikke blot hans *Kinder* blusse, men *Jorden* brænder under ham, til *Ordet* bryder ud, det dunkle, men mægtige *poetiske Ord*, der lyder som et *Orakel-Sprog*, og snart spruder *Ild*, snart *straaler Lys* til alle *Sider*, og først naar *Aanden* bortdrager og *Issen* afkiøles, klinger dæmpet i Takt med *Citharen* og *Hyrdefløiten*, og taber sig i en rislende *Velklang* som *Bækkens* i *Enge*, netop 71som De vil finde *Apollo* beskrevet i alle *Mythologier*, der fortælle hans *Bedrifter*, som *Spaamand*, som *Helt*, som *Museleder* og som *Hyrde*! Ligesom derfor *Skjalde-Guden* havde det *Høieste* under *Himlen*, den *Olympiske Zeus* i sin blomstrende *Ungdom*, eller *Indbildnings-Kraften* paa sin *høieste Spidse*, til *Fader*, saaledes maa han ogsaa nødvendig have den *dybeste Drift*, *Trang* og *Længsel* paa *Jorden*, altsaa *Hjerte-Dybet*, til sin *Moder*, saa det er ikke for *Intet*, *Hesiod* synger om *Leto*: hun med det *himmelblaa Slør*, den altid milde, ømhjertet for *Menneskens Kiøn* og for de *udødelige Guder*!

Hermed passer det da ogsaa godt, at *Leto* betyder det *Skjulte* og *Lito* det *Ydmyge*, men det er dog i vore Dage neppe overflødigt at bemærke, at om man ogsaa havde de gyldigste Grunde til at paastaae, at de *Græske Mythe-Smede* aldrig havde seet eller tænkt paa noget *Sligt*, saa gjorde det dog kun *Overeensstemmelsen* af deres *Ord* med vore *Tanker* uforklarlig, men gjorde for *Resten ikke mindste Forskiel*; thi derfor blev det jo lige vist, at vi i den *ømme Leto* med det *himmelblaa Slør* og i hendes *Søn* med *Guld-Sværdet*, med *Sølver-Buen* og *Laurbær-Krandsen*, har det *deiligste Billede*, vi kan ønske os, paa *Skjalde-Aaren* og *Skjalde-Munden* i deres *uopløselige Forbindelse*, der vil føles og besynges, saa længe *Hjerter* smelte og *Skjalde* fødes. Ja, det føle især *Nordens Skjalde* godt, at hvad der giver *Aanden Rum* og *Ordet* om det *Usynlige Liv* og *Varme* hos dem, det er deres *Mødrene-Arv*, det *reen Naturlige*, det *Hemmelighedsfulde*, det *Inderlige*, det *Myge*, med eet *Ord*: det *ægte Kvindelige* hos os, som vi for vor egen, for *Poesiens*, for *Kvindens*, for hele *Menneskehedens*, for *Sandheds* og *Kiærligheds* *Skyld*, skal holde des *høiere* i *Ære*, jo mere *Dødbidere* laste og *Narre* spotte det.

Maaskee er dette mere heftig sagt end det passer til *Tid 72og Sted*, men *Ingen* kan dog heller med *Billighed* forlange selv af en gammelagtig *Skjald*, at han skulde tale koldt om den *Undergang*, der alt en *Stund* har truet alt *ægte Skjaldskab*, i det *forblindede Venner* kappedes med *ivrige Fiender* om at bestride og *svække Kvindens* og *Hjertets* *uundværlige Deeltagelse* i al *sand Begeistring*, al *levende Aands-Udvikling* og *Dannelse* paa *Jorden*. Vel er man blevet ved at tale om "*Mus* er og *Chariter*" som *uundværlige* under alle *Himmel-Egne*, hvor *Menneske-Livet* skal vise sig i et *mildt og yndigt Lys*, men ogsaa *Muser* og *Chariter* nedsank i *Latin-Skolen* til *sorte Slavinder*, ja, til *tomme Navne* og *døde Bogstaver*, som kun skulde gjøre *Stads* paa *Papiret*, mens *Øiet* meer og meer *forblindedes* for *den* *levende Sandhed*, de *klarest* af alle *Mythe-Billeder* udtrykke; thi ved at lade disse *Døttre* af *Zeus* slaae *Kreds* om *Apollo*, er *Hjerteligheden* *klarlig* stemplet til *Aandens Fiederham*, hvorhen den saa end *svæver*, og *trængde* vi endnu til en *klarere Forestilling*, da har *Hesiodos* ogsaa givet os den, ved at melde, at alle *Muser* boe sammen med *Chariterne* og den *vemodige Længsel*, tæt *nedenfor Olympens Tind*, syng selv om de *udødelige Guder*, aande *Veltalenhed* som *Dugg* paa alle *Kongelige Læber*, der aabne sig for at *dæmpe Folke-Tummel* og for at *jævne Trætter*, og følges med *Apollo* til *Skjaldene* for at *stemme* *Guitaren* til *Sang* om det *Udødelige* i *Himlen* og paa *Jorden*, hvorved *Aasyn* opklares og *Sorger* henveires! Dette maa blive *Sandhed* igjen *midt iblandt os*; *Muser* og *Chariter* maae igjen *lyslevende*, som *Døttre* af *Zeus*, slaae *Kreds* om *Apollo*, *straale* af hans *Glands* og *forplante* hans *Lys*, naar *Dannelse*, *naturlig* og *levende talt*, skal blive *andet end Forgjørelse*, og *Oplysning* *andet end Blændværk*; thi det er ikke blot *Skjalde* men alle *Mennesker* som fødes, der 73lignede deres *Mødre*; og det er ikke blot *Laurbær-Krandsen*, men *Alt* hvad der skal *forskiønne Menneske-Livet*, som maa gaee *gjennem smukke og varme Hænder*, for at have *Liv* og *Ynde*.

Det *Sidste* er vel *klart* nok, men over det *Klare* maae vi hverken i *Livet* eller i *Mytherne* glemme det *Dunkle*, altsaa ikke heller over *Muser* og *Chariter* glemme *Artemis*, *skiøndt* jeg nu ikke ret veed, hvordan jeg skal bære mig ad med denne *Apollo's Tvilling-Syster*; thi *Damerne* har vist allerede gjort deres *Valg*, og mod *Herrerne* var hun, efter *Sigende*, saa *grusom*, at *langtfra* at gjøre *Nogen* af dem *lykkelig*, gjorde hun alle dem, der *forsaae* sig paa hende, *reent ulykkelige*. Dette er, som *bekjendt*, især blevet alle *vitterligt* ved *Actæons* *ulykkelige Skæbne*, som fordi han ikke holdt sine *Øine* hos sig selv, baade blev *forvandlet* til en *Hjort* og *bidt ihjel* af sine egne *Hunde*, men heraf maae vi dog slutte, at *Artemis* har været meget *deilig*, hvad vi ikke kan nægte, er det *Første*, vi, trods mange *advarende Exempler*, see efter hos *Damerne*, og hun maatte *indvortes slet ikke lignet sin Moder*, hvis hun skulde have været saa *iiskold*, som hun er blevet *udraabt* for, saa det *troer* jeg ikke. Jeg antager *vertimod*, at hvad hun *forgæves ledte* om paa alle *Bjerge*, det var en *Gude-Søn*, som hendes *Hu* stod til, og havde hun været her i *Norden*, havde hun sikkert fundet

ham og var blevet Moder til en *Apollo* den *Anden*; thi hun maa jo nødvendig have lignet sin *Tvilling-Broder*, saa det Samme laae dunkelt i hende, som klart aabenbarede sig hos ham, altsaa *Spiren* til det *poetiske Ord*, som forvoven udspringer fra Læbe-Klinton over det bundløse Dyb, stolende paa Aande-Drættets korte Vinger og paa en Øre-Kløft nærved til Redning og til Ro og Hvile. Skiøndt jeg derfor nok lader være at beskrive *Artemis* med Guld-Thronen og Guld-Tenen i det Dunkle, kan jeg dog godt føle paa mig, at hun svarer til *Apollo* omtrent som det inden i os, der lyder, saa Ingen hører det, svarer til det høirøstede *Ord* paa vor Tunge, og noget Lignende maa have svævet for de *Græske Skjalde*, naar de saae *Apollo* speile sig i *Solen* og *Artemis* i *Maanen*; thi Maaneskinnet, veed vi Alle, er ikke blot Nattens blege Lys, men ogsaa Billedet paa den drømmende Tilstand, hvori man ikke ret veed, om man vaager eller sover, og har ondt ved at skille Nat fra Dag, da det Ene smelter i det Andet, og jeg kalder derfor helst *Artemis* den smukke *Sværmerske* i det klare Maaneskin. Under denne Skikkelse kan hun da heller ikke være nogen af Skjaldenes gode Tilhørere eller Tilhørerinder, endsige Skjaldene selv eller *Konstnerne* ubekjendt; thi hver Gang der svæver noget Himmelsk for os, ligesom Maanen kan lege Tit med os i den grønne Lund, eller naar noget Poetisk, vi dunkelt mindes, farer os forbi, da er det *Artemis*, der ligesaa lidt nu, som i *Actæons* Dage, kan lide at blive overgloet og stirret paa, saa de *Tydske Philosopher*, som bestandig forfølger de poetiske Damer, skal tage dem i Agt, de ikke faaer den samme sørgelige Skæbne, som den nysgjerrige og forvovne græske Jæger, der blev bidt ihjel af sine egne Hunde, skiøndt de elskede ham saa høit, at de blev ved at tude over hans Lig, til hans Fosterfader, Centauren *Chiron*, manede dem hans *Skygge* op at trøste sig ved.

Dog, Damerne mærker nok, jeg er selv paa gale Veie, og derfor vil jeg med et Spring see at komme fra de Tydske Philosopher til *Niobe*, som i det mindste ikke forløber sig; thi De veed nok, hun sprang i Flint, og skiøndt jeg hverken har seet hendes berømte Marmor-Gruppe i *Florents*, eller anseer selv de deiligste Billedstøtter for mine Med-Mennesker, saa hører *Niobe* dog paa en Maade til den *Letoske Mythe*-75 Gruppe, og fra denne Side tør jeg nok bede Dem skiænke hende et Øiebliks Opmærksomhed.

Niobe var nemlig en Datter af den ulykkelige *Tantalos*, og drømde sig kun alt for lykkelig, da hun blev Moder til i det mindste *tolv* deilige Børn, sex Sønner og sex Døttre; thi hun pralede af langt at overgaae *Leto*, som ellers, blot for et *Par* Tvillingers Skyld, kaldtes den *lykkeligste* Moder. Dette Praleri kunde *Leto* ikke taale, og saa snart hun klagede sin Nød for sine Børn, foer de Begge i Harnisk, og slog hver de halve af *Niobes* Børn ihjel: *Apollo* Drengene og *Artemis* Pigerne, saa det er et Spørgsmaal, om hun beholdt Een af hvert Kiøn, men er en afgjort Sag, at hun faldt i Fortvivlelse og bad *Zeus* om at blive til Steen, som hun da ogsaa blev.

See, den Fortælling har jeg læst saa tidt, uden at blive opmærksom paa Sammenhængen, men da jeg nu kom til at sige det høit til mig selv, da slog det mig paa Timen, at der var en vis Symmetri eller Symphoni i den, og saa faldt det mig ind om *Niobe*, det skulde dog vel aldrig være *Musiken*, som allerede i *Grækenland* havde lagt sig ud med *Poesien* og derved mistet Livet. De maa nemlig vide, at *Niobe* var gift med *Amphion*, den store *Spillemand*, som havde faaet en prægtig Lyre til Givendes af *Hermes*, og vidste at haandtere den saa mesterlig, at ved hans Spil dandsede *Stenene* selv til Byes, da han og hans Broder bygde *Thebens* Mure, og De vil da neppe finde det urimeligt, at baade hans Sønner og Døttre har været saa *taktfaste* og tidlig opnaaet saa "rasende en Fingerfærdighed", at det alene kunde næsten være nok til at *forstene* deres kiære Moder og maatte nødvendig fortrylle hende, som Noget, der overgik Sangen af *Apollo* og alle hans Muser. Havde jeg derfor kun lidt Forstand paa *Musiken*, da tvivler jeg slet ikke om, jeg jo kunde soleklart bevise, at ligesom *Letos* Børn udtrykker *Poesien*, saaledes udtrykker *Niobes* *Musiken* eller *Strængelegen*, men nu er jeg, til Uheld, selv meget *umusikalsk*, og det er sagtens den hemmelige Grund, hvorfor jeg aldrig har kunnet faae nogen Forstand paa den Ting; thi vel har jeg tidt med stor Forundring seet, hvor frygtelig kloge de meest *upoetiske* Recensenter kunde være paa *Poesien*, men det Høieste jeg har kunnet drive det til med hvad jeg ikke selv havde Noget af, er dog at snakke og især skrive Allehaande om det, der for Uvedkommende og derfor Uparti ske, kan see ganske klogt, og sommetider endogsaa meget sindrigt og forskrækkelig lærd ud. Hertil betjener jeg mig, imellem os sagt, af et simpelt *Husraad*, som vel i vore videnskabelige Dage maa høre meget ilde, men bruges dog vist i Smug af Flere end mig, og det er at slaae op i "Conversations-Lexikonnet", hvor der staaer Noget om Alting, og, da jeg saaledes slog op paa "Tone og Ton-Arter", da fandt jeg en ganske ypperlig Artikel, med saa lærd et Snit og saa mangfoldige Tal, at blot efter den kunde jeg vist skrevet en heel Bog om *Musiken* uden at kiende en *Note*; men see, at *tale offentlig* om hvad man slet ikke forstaaer, hvor der let kan være *Kiendere* tilstede, det er en meget vanskelig og paa en Maade farlig Sag, saa Alt hvad jeg her tør sige, er, at lyver *Conversations-Lexikonnet*, saa lyver jeg med, men siger det Sandt, da gaaer det med *Tonerne*, ligesom med *Niobes* Børn, at man ikke ret veed, om der skal være *tolv* eller flere i Alt, men at der i alt Fald er *ligemange* Toner i *Dur* og i *Mol*, og det bestyrker mig naturligtviis i mit Indfald om *Musiken* og *Niobe*; thi netop saaledes trættes man om Tallet paa hendes Børn, men er enige om, at Hælvden hørde til det *haarde* og Hælvden til det *bløde* Kiøn!

77 Vil man nu sige, enten: det er umuligt, eller det er dog alt for urimeligt, at *Græker-Aanden* skulde havt Øie paa Forholdet mellem *Poesi* og *Musik* et Par Aartusinder førend det første *Conversations-Lexikon* blev til, da finder jeg det vist nok hverken umuligt eller urimeligt, at naar baade *Poesien* og *Musiken* og *Øiet* for begge Dele var i *Grækenland*, de da ogsaa kunde *mødes*, men jeg vil dog, for en Sikkerheds Skyld, indskrænke mig til den Paastand, at hvad saa end *Græker-Aanden* har seet eller ikke seet, saa er *Niobe-Mythen* særdeles skikket til en billedlig Fremstilling af den Tanke, at *Musiken* maa være saa guddommelig

som den vil, saa holder den dog op at være *menneskelig*, saafremt den foragter *Poesien*, eller ophøier sig over den, som den Thebanske *Spillemeesters* Frue ophøiede sine Børn over *Poesiens* Gud og hans *Tvilling-Syster*, og selv *Tvivlraadigheden* om, hvorvidt hun beholdt *een* Dreng og *een* Pige, da *Apol* og *Artemis* slog Resten ihjel, har for mig noget Mærkværdigt, da jeg ogsaa finder det tvivlsomt, naar *Menneske-Munden* tog alt Sit, om *Strænge-Legen* da vilde beholde en eneste smuk Tone for sig selv.

At for Resten *Græker-Aanden*, hvad der saa end var Tilfældet med *Niobe*, dog virkelig havde Øie paa den urimelige, desværre, baade gamle og ny, Misundelse og Rangstrid mellem *Poesien* og *Musiken*, der dog altid smukt burde følges ad som Kiæreste-Folk eller dog som gode Venner og Veninder, og at *Græker-Aanden*, naar det kom til Stykket, gav *Poesien* vundet, det seer man grandt af den naragtige Fortælling om *Marsyas*, der vel ikke havde opfundet *Fløiten*, men dog fundet den, da *Pallas Athene* smed den bort, fordi hun saae i Speilet, at de oppustede Kinder klædte hende stygt. Samme *Marsyas* blev nemlig saa kæphøi, at han udæskede *78 Apollo* til en musikalsk Vædestrid, men da *Apollo* vendte op og ned paa sin *Guitar* og *Marsyas* naturligviis ikke kunde gjøre ham det efter med sin *Fløite*, maatte han ikke blot give tabt, men blev hængt i det næste Træ og *flaaet*. Det Sidste er nu slet ikke smukt, skiøndt det er *Græsk*, men jeg formoder ogsaa, det er kun en plump Misforstaaelse af *Grammatikerne*, saa *Digteren* har kun sagt, at *Marsyas* "gik ud af sit gode Skind," og dermed meent det Samme som En af os, og det var rimeligt nok, naar den stakkels Spillemand skulde vende *Fløiten*, og det var, i mine Øine, ikke nær saa urimeligt et Forlangende af *Apollo*, som det ved første Glimt kan synes; thi det giver os virkelig et Billede af den "*Frihed*", som *Poesien* aabenbar har forud for *Musiken*, og som falder bedst i Øinene, naar de Begge bruger "*Haand og Mund*", og det gjorde jo baade han, der spillede paa *Fløite* og han, der sang til *Guitaren*!

Har vi nu i *Leto-Gruppen* med *Niobe* seet et smukt og levende Billede baade af *Poesiens* Fødsel, af dens aabenbare og lønlige Virksomhed og af dens kildne Forhold til *Musiken*, da kan det ikke være Haabet om at see noget Smukkere af det Slags, der frister os til at vende Øiet mod *Norden*, som jo umulig fra denne Side kan maale sig med *Grækenland*; men *Herrerne* veed nok, det er en farlig Sag at glemme sig selv over det *Smukke*, og det giælder ikke mindre i det Store end i det Smaa, saa *Grækerne* maatte selv ønsket, der havde været lidt mere *Grundighed* i deres Betragtning af *Poesien*, om Billedet end derved havde tabt lidt af sin smukke Runding. Kunde derfor *Nordens Kæmper*, som nøiedes med *Grundigheden*, nu fra deres *Gravhøie* overskue *Følgerne*, da vilde de, langtfra at angre *Nøisomheden*, lykønske baade dem selv og os med den, og de nød virkelig paa *79en* Maade dette fornøielige Over blik, i deres historiske Anskuelse af *Kæmpe-Livets* Grund-Eenhed og fremskridende Udvikling giennem alle *Slægte-Ledd* til fælles Gavn og Glæde. Vi har saaledes allerede ved *Ygdrasils-Mythen* seet, hvordan de fordybede sig i Betragtningen af *Skjaldskabets* *Virkning*, som den *Strøm* fra *Livs-Kilden*, der, giennem *Norne-Haanden*, vandede vort herlige *Stam-Træ*, saa det staaer immergrønt over *Urda-Vældet*, og at vi nu ikke blot kan tilegne os denne deres *Dybsindighed*, men dermed forbinde *Grækernes* deilige Anskuelse af det "*vingede Ord*", som gyldne *Pile*, der med liflig *Velklang* glimrende suse fra *Apollo's Sølv-Bue*; at vi kan det, derfor, som for *Alt*, hvad vi aandelig mægte, maae vi takke *Kæmpe-Fædrene*, der immer saae paa "*Tidens Længde*" og lagde *Vinter-Sæden*, som først vi kan høste!

Medens nu derfor vort Øie forlyster sig ved at betragte *Letos* *Tvillinger*, maa dog *Tanken* dobbelt glædelig dvæle ved *Odins Ride-Hest* og ved *Freis Bør-Smakke*, der kun seer daarlig ud, men blev ikke blot i *Gang*, da *Apollo's Bue* brast, men tør vel vare *Tiden* ud og bringe de sildigste *Slægter* i *Norden* baade *Vennebud* og *Arvegods* fra *Hedenold*.

Ja, *Damerne* kiender maaskee ikke ret *Navnene* *Sleipner* og *Skibbladner*, som *Hesten* og *Snekken* fører, og *smukke* er de, som sagt, paa ingen *Maade*, da *Hesten* har *otte* *Been*, og *Snekken* synes gjort af *Papir* eller dog af *Pergament*, siden den kan lægges sammen og puttes i en *Pose*; men, med *Hensyn* paa *Befordrings-Væsenet*, har de dog Begge det store *Fortrin* fremfor *Apollo's Sølv-Bue*, at med dens *Pile* reiste kun *Døden*, mens *Sleipner* bar *Odin* og *Een* til lyslevende baade over *Bjerg* og *Sø*, og *Skibbladner*, som havde stadig *Medbør*, kunde rumme alle *Guderne*, saa til historisk-poetisk *Brug* var selv *Pegasos* og *Argo* ingen *80 Ting* mod dem. Jeg veed jo nok, *Haarene* maae reise sig paa somme *Andres Hoved* ved at høre *Sleipner* ophøiet over *Pegasos*, som dog *Virgilius* og alle *Roms* poetiske *Halvguder* har redet til *Vands*; men deels seer man strax paa mit *Hoved*, at *Skyhaarene* er blæst af, og deels kan det aldrig falde mig ind, at sætte den *Latinske* *Poesi* enten under eller over den *Nordiske*, saa *Den*, som er udenfor det *Hele*, kan være ganske rolig, og at den *Nordiske* *Poesi* blev ganske anderledes stadig og *levende* forplantet af *Skjaldene* end den *Græske* af *Rhapsoder* og *Grammatikere*, det er en *Kiendsgierning*, som baade svarer til *Sleipners* *otte* *Been*, og "*raader Runerne*" paa hans *Tunge*. Man seer for Resten nok, de *otte Fødder* har nærmest hjemme i *Nordens* gamle *Verse-Maal*, hvortil *Sleipner*, for at tækkes *Odin*, som *Skjalde-Konstens* *Fader*, maatte "*træde Takten*", og om *Skibbladners* *Medbør* kan man nemmest faae et levende *Begreb* ved at lytte til de unge *Sangmøer*, naar de kvæde gode, gamle *Viser* midt iblandt os; thi da gaaer *Skibbladner* med alle *Nordens* *Guder* jo for fulde *Seil* giennem *Øre-Sund*:

Dog, for at slutte med Noget, der ligger *Leto-Gruppen* lidt nærmere, vil jeg bemærke, at da *Skjalden* *Stærkodder* slog *Fløitespilleren* ved *Kong Ingels* *Bord* under *Øret*, saa han havde nær tabt baade *Næse* og *Mund*, da var *Spasen* slet ikke grovere end da *Apollo flaaede* *Marsyas*, og at *Kiven* mellem *Leto* og *Niobe* har et mærkværdigt *Sidestykke* i *Kampen* om *Nanna* mellem *Halvguden* *Balder* og *Spillemeesteren* *Hother* hos

Saxo. I denne Kamp seirer nemlig Musiken ved List over Poesien, og denne sørgelige Begivenhed, der dog ikke blev uhevnet, mindes vi levende om ved den reisende *Spillemand*, der engang kom til *Erik Eiegod*, og beviste kun alt for godt, han kunde gjøre Folk bindegale med sin Strængeleg; thi skjøndt det klinger æventyrlig, har vi dog historisk Hjemmel for, at først spillede han saa sørgelig, at Alle stod med Taarer i Øinene, derpaa saa lystig, at Alle dandsede og sprang, men endelig saa vildt, at Folk gik fra Samlingen og Kongen foer op og slog Fire ihjel, før man fik ham styret. Da jeg imidlertid, som sagt, slet ikke forstaaer mig paa Musiken, kan jeg hverken sige, om der er nogen Rimelighed i den Tale, eller om der virkelig i vore Dages Musik, der jo tit skal være "rasende deilig" er Noget, der ligner den gamle Spillemands Konst, som skal have gjort sig selv saa gal, at han først kom til Besindelse, naar man rev Harpen fra ham og slog ham for Panden. Kun det veed jeg, at *Brage* slog Harpen, men Harpen slog aldrig *Brage*, og at det maa være Nordens Lykke baade tidlig og silde, baade først og sidst, det skal være mit inderlige Ønske!
